

необхідним шляхом порівняння і розробити стратегію розвитку трудового потенціалу у відповідності до стратегії розвитку самого підприємства. Напрямки розвитку трудового потенціалу залежать від того, на зміну яких структурних компонентів трудового потенціалу підприємства вони спрямовані [7]. Розвиток кадрового потенціалу, на нашу думку, необхідно планувати через комплекс заходів, а саме: удосконалення процесу відбору персоналу, управління кар'єрою, робота з кадровим резервом, адаптація персоналу, менеджмент безпеки персоналу, мотивація і стимулювання персоналу, управління його трудовою мобільністю. Ми думаємо, що для того щоб вирішити завдання формування трудового потенціалу на основі компетентнісного підходу потрібно здійснити повний моніторинг інформації та аналіз, що базується на використанні таких джерел даних:

- специфікації (тобто опис робіт), що дозволяє встановити пропоновані даним видом діяльності вимоги до знань і вмінь працівників;

- особистісні специфікації, що відображають вимоги до особистісних і ділових якостей працівника.

Кожен вид джерел інформації містить відомості, які використовуються для формування трудового потенціалу: перший - формує професійний блок, другий - особистісний блок[8].

Формування та розвиток трудового потенціалу підлягає оперативному (поточному) та стратегічному (перспективному) плануванню. В практичній діяльності підприємств ми зустрічаємо факти невідповідності наявних на підприємстві компетенцій поточним або перспективним потребам, тобто розрив компетенцій. Тому діяльність кадрового менеджменту має бути направлена на визначення зовнішніх і внутрішніх джерел подолання розриву компетенцій. Звичайно, що основними для підприємства є внутрішні джерела подолання компетенцій. Внутрішні джерела – це, зазвичай, розвиток трудового потенціалу за рахунок навчання, підвищення кваліфікації, самоорганізування.

Підтримуємо автора, що прогнозування і планування компетенцій має здійснюватися на двох основних рівнях: індивідуальному та організаційному, фокусуючись на діяльності з розвитку трудового потенціалу підприємства [9]. Як результат, розвиток трудового потенціалу передбачає розвиток і вдосконалення системи компетенцій, їх відповідність оперативному та стратегічному плануванню, чинний стратегії розвитку підприємства.

Висновок. Управління трудовим потенціалом підприємства розглядається через призму трьох підходів: економічного, організаційного та гуманістичного. Кожний з них характеризується певним ускладненням уявлень про людину як особистість, уточненням компетенцій, розширенням функцій менеджера, зміною його ролі в системі управління трудовим потенціалом підприємства.

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що сучасні соціально-економічні умови в нашій державі об'єктивно вимагають переходу до використання гуманістичного підходу в управлінні трудовим потенціалом підприємства. Саме цей підхід передбачає створення менеджментом підприємства відповідних умов для поєднання окремого потенціалу персоналу, зайнятого інтелектуальною, творчою працею з працівниками всіх ланок підприємства шляхом формування позитивної взаємодії між членами колективу та керівником. Цей факт дозволить вирішити нагальні проблеми нарощення інтелектуального капіталу вітчизняних підприємств[10].

На нашу думку, слід орієнтуватися в першу чергу на ключові фактори формування трудового потенціалу. Такими чинниками вважаємо розвиток освіти, підвищення кваліфікації, самоорганізація персоналу, що включає в себе якість та доступність середньої та професійної освіти, професійної орієнтації, професійної підготовки та перепідготовки кадрів, розвитку персоналу підприємства тощо. Адже саме така детермінанта зумовлює якість і можливості трудового потенціалу як на макро-, так і мікрорівні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Гриньова В.М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств: Монографія. / Гриньова В.М., Козирева О.В. – Х.: ВД «НЖЕК», 2006. – 192 с.
2. Линенко А. В. Сутність й аналіз трудового потенціалу підприємства за показниками ефективності його використання. / А. В. Линенко. – К.: Знання, 2008. – 362 с.
3. Бажан І. І. Сутність категорії «трудова потенція» та її економічна природа. / І. І. Бажан. – К.: КНЕУ, 2009. – 239 с.
4. Давидюк Т. В. Трудові ресурси, трудовий потенціал, робоча сила, людський капітал: взаємозв'язок категорій. / Т. В. Давидюк. – К.: КНЕУ, 2009. – 392 с.
5. Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.: КНЕУ. – 2004. – 316 с.
6. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Київ, Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
7. Воронкова В.Г. Кадровий менеджмент: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 192 с.
8. Головова Л.С. Сутність і завдання управління кадровим потенціалом підприємств / Л.С. Головова, О.О. Лукашов, А.С. Головова. // Держава та регіони : науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво. – 2008. – № 5. – С. 33–38.
9. Даниленко Т. П. Трудовий потенціал України. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://web.znu.edu.ua>
10. Корчевська В. О. Особливості розвитку трудового потенціалу України. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
11. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / В. М. Данюк, В. М. Пєпєх, С. О. Цимбалюк та ін. ; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. — К.: КНЕУ, 2004. — 398 с.
12. Сушко Н. М. Менеджмент персоналу в банках : навч. посібник / Н. М. Сушко. — К.: Центр учової літератури, 2008. — 146 с.
13. Криничин О. Что такое кадровая безопасность компании? / О. Криничин // Антикризисный менеджмент. — 2007. — № 2. — С. 23–27.

УДК: 336.71

РОЗВИТОК ПРІОРИТЕТНИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ ЯК ЗАПОРУКА ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Заборовець Ю. О., к. е. н., доцент кафедри фінансів і банківської справи Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (Україна).

Заборовець Ю. О. Розвиток пріоритетних галузей економіки як запорука покращення інвестиційного клімату в Україні

В статті розглянуто пріоритетні галузі економіки, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць. Визначено причини низької інвестиційної привабливості української економіки для системних іноземних інвесторів, серед яких політичні, економічні та соціальні складові. Для подальшого розвитку економіки та покращення інвестиційного клімату в Україні запропоновано напрями розвитку пріоритетних галузей економіки, зазначено переваги інвестування, а саме високий рівень науково-дослідних розробок у багатьох галузях науки і техніки та наявність значного науково-технічного потенціалу, добре розвинену інфраструктуру, вигідне географічне розташування, значні запаси багатьох видів сировинних ресурсів. З метою підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату запропоновано

удосконалення правової та організаційної бази.

Ключові слова: фінансове забезпечення, державна фінансова підтримка, інвестиції, інвестиційна привабливість, пріоритетні галузі економіки.

Заборова Ю. А. Развитие приоритетных отраслей экономики как залог улучшения инвестиционного климата в Украине

В статье рассмотрены приоритетные отрасли экономики, направленные на обеспечение потребностей общества в высокотехнологической конкурентоспособной экологически чистой продукции, высококачественных услугах, которые реализуют государственную политику по развитию производственного и экспортного потенциала, создание новых рабочих мест. Определены причины низкой инвестиционной привлекательности украинской экономики для системных иностранных инвесторов, среди которых политические, экономические и социальные составляющие. Для дальнейшего развития экономики и улучшения инвестиционного климата в Украине предложены направления развития приоритетных отраслей экономики, отмечено преимущества инвестирования, а именно высокий уровень научно-исследовательских разработок во многих областях науки и техники и наличие значительного научно-технического потенциала, хорошо развитой инфраструктуры, выгодное географическое расположение, значительные запасы многих видов сырьевых ресурсов. С целью повышения дееспособности механизмов обеспечения благоприятного инвестиционного климата предложено усовершенствование правовой и организационной базы.

Ключевые слова: финансовое обеспечение, государственная финансовая поддержка, инвестиции, инвестиционная привлекательность, приоритетные отрасли экономики.

Zaborova Y.A. Development priority sectors as a guarantee of improved investment climate in Ukraine

The development of priority sectors as key to improving the investment climate in Ukraine

In the article the priority sectors to meet the needs of society in a competitive high-tech environmentally friendly products, quality services that implement the state policy on the development of the production and export potential, creating new jobs. The reasons of low investment attractiveness of the Ukrainian economy system for foreign investors are political, economic and social components. For develop economy and improve the investment climate in priority sectors noted the advantages of investment, such as a high level of research and development in many fields of science and technology and the availability of significant scientific and technical potential, well-developed infrastructure, favorable geographical location, significant reserves of many kinds of raw materials. To increase the capacity of mechanisms to ensure a favorable investment climate proposed to improve the legal and institutional framework.

Keywords: financial security, state financial aid, investments, investment attractiveness, priority sectors.

Постановка проблеми. У процесі еволюції світових господарських систем періодично в тих чи інших країнах виникає питання про межі державного регулювання економіки та їх необхідність в умовах зміцнення ринкової економіки. При цьому погляди на таку проблематику мають різновекторний характер і відображаються в економічній політиці кожної держави.

Насьогоднішній день не існує жодної країни у світі, яка б повністю відмовилася від державного втручання в економічні процеси через видатки державного і місцевого бюджетів. Тобто основним показником, який дозволяє оцінити масштаби державної присутності в економіці, є видатки бюджетів.

Необхідність державної підтримки економічної діяльності держави полягає в забезпеченні ефективного функціонування тих галузей і сфер економіки, які є стратегічно важливими, пріоритетними та справляють неабиякий вплив на соціально-економічне становище країни.

Державна фінансова підтримка пріоритетних галузей економіки є обґрунтованою за умови підвищення конкурентоспроможності економіки та зростання добробуту населення. Зокрема, вона передбачає підтримку інвестиційно-інноваційної діяльності як основи економічного розвитку.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій показав, що питання необхідності впливу держави на розвиток економіки, межі її державного регулювання, джерела фінансового забезпечення окремих галузей економіки, бюджетне фінансування розвитку економічної діяльності у своїх працях досліджували багато вітчизняних учених-економістів, серед яких необхідно відмітити В. Андрущенка, О. Василика, В. Дем'янишина, Я. Дьяченка, О. Кириленка, В. Міщенко, А. Соколовську, В. Федосова, С. Юрія.

Дослідженням інвестиційного клімату займалися такі вчені, як А. Гойко, Н. Денисенко, В. Грідасов, М. Жук, С. Кривченко, Н. Навроцька, І. Павленко.

Не вирішені раніше частини загальної проблеми.

Питання ефективності залучення іноземних інвестицій в пріоритетні галузі економіки обговорюється багатьма політиками, науковцями та громадськими діячами. Проте воно залишається недостатньо вивченим та потребує подальшого поглибленого дослідження, оскільки в умовах дефіциту фінансових ресурсів держави, відтоку інвестицій інвестиційний клімат у країні досі залишається несприятливим. Розв'язання проблемних аспектів функціонування цієї сфери є доволі актуальним завданням.

Мета статті полягає в дослідженні напрямів державної підтримки та залученні інвестицій в пріоритетні галузі економіки України.

Основний матеріал і результати дослідження.

У сучасних умовах залучення інвестицій сприяє розвитку економіки, впровадженню нових технологій, оновленню зношених основних виробничих фондів, створенню нових робочих місць та інших важливих складових, що сприяють розвитку країни, регіонів і галузей. Прагнення до відкритості економіки, підвищення конкурентоспроможності національного виробництва, завоювання довіри на світовому ринку, участі в міжнародному фінансовому обміні обумовлює необхідність створення умов для залучення іноземних інвестицій.

Вагомою причиною низької інвестиційної привабливості української економіки для системних іноземних інвесторів можна вважати наявність величезного тіньового сектору в Україні, який нині дорівнює, за різними даними, від 20 до 35% ВВП. Дається взнаки і негативний міжнародний імідж України, який склався внаслідок відсутності масових «успішних» інвестиційних історій, які б могли слугувати засобом реклами національного інвестиційного клімату. Реалізація всіх капіталомістких проектів, що реалізувалися під егідою держави (будівництво каналів, продуктопроводів, автомагістралей, мостів, виробництво літаків та ін.), супроводжувалися запеклими фінансово-економічними конфліктами.

Також фінансово-економічна криза відіграла для України роль каталізатора модернізації, спонукавши до усвідомлення як на рівні громадської свідомості, так і у середовищі вітчизняного політикуму необхідності зміни моделі економічного розвитку на основі парадигми якісної модернізації країни на інноваційних засадах, де вагому роль відіграє інвестиційна діяльність. Динаміка інвестицій є фундаментальним параметром відтворювального процесу, що визначає можливість оновлення основного капіталу, проведення структурних реформ, формування базису стійкого довгострокового розвитку економіки [1].

Українська економіка потребує повномасштабної системної модернізації, що включає оновлення інфраструктури, зміну структури промисловості, експорту, внутрішнього ринку, підтримку пріоритетних галузей економіки. Для цього потрібно реконструювати і створити нові конкурентоспроможні виробництва, привести технологічний рівень виробництва у відповідність зі стандартами передових індустріальних держав [2].

Пріоритетними галузями модернізації економіки є галузі, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. № 843-р до переліку пріоритетних галузей економіки належать:

- 1) агропромисловий комплекс за напрямками: виробництво, зберігання харчових продуктів, у тому числі дитячого харчування, а також виробництво біопалива з орієнтацією на імпортозаміщення;
- 2) житлово-комунальний комплекс за напрямками: створення об'єктів поводження з відходами (побутовими, промисловими та відходами, які утворилися в результаті добування та перероблення корисних копалин і виробництва електричної та теплової енергії); будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері теплопостачання, централізованого водопостачання й водовідведення;
- 3) машинобудівний комплекс за напрямками: виробництво нових та імпортозаміщуючих видів комп'ютерів, електронної й оптичної продукції, машин і устаткування, електричного устаткування, автотранспортних та інших транспортних засобів;
- 4) транспортна інфраструктура за напрямками: будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері транспортної інфраструктури;
- 5) курортно-рекреаційна сфера й туризм за напрямками: будівництво курортно-рекреаційних об'єктів та об'єктів туристичної інфраструктури;
- 6) переробна промисловість за напрямком: імпортозаміщуюче металургійне виробництво.

Як зазначають експерти Мінекономрозвитку, затвердження переліку пріоритетних галузей дозволило перевести в практичну площину виконання норм Закону України «Про стимулювання пріоритетних галузей економіки з метою створення нових робочих місць».

Так, держава планує стимулювати розвиток виробництва і зберігання продуктів харчування, створення об'єктів переробки промислових та побутових відходів, будівництва, реконструкції та технічного переозброєння у сфері тепло- та централізованого водозабезпечення. В урядовому переліку також виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, машин та обладнання, в тому числі електричного, автотранспортних та інших транспортних засобів, будівництво, реконструкція та технічне оновлення у сфері транспортної інфраструктури, курортно-рекреаційної сфери і туризму.

Проте пріоритетним є значно ширший перелік видів діяльності, та для багатьох із них уже передбачена державна підтримка у формі податкових пільг [3]. Аби не допустити дублювання стимулюючих норм у формі податкових пільг, до переліку включено лише ті галузі, які сьогодні не користуються державною підтримкою.

Так, у результаті дослідження встановлено, що законодавчі зміни, які стосуються стимулювання пріоритетних галузей економіки, створять додаткові можливості для реалізації інвестиційних проектів та модернізації економіки в цілому [4].

Як свідчить зарубіжний досвід, провідні країни світу вже давно й успішно здійснюють модернізацію національних економік через розширення переліку пріоритетних галузей, що насамперед передбачає перехід до енерго-, ресурсозберігаючих технологій, тобто до максимально ефективного використання всіх видів ресурсів, що відповідно призводить до стимулювання інвестиційної діяльності.

Проте до головних причин, що стримують розвиток інвестиційної діяльності в Україні, можна віднести те, що на початку 2015 року продовжилися тенденції другої половини 2014 року, а саме:

- руйнування інфраструктури та зупинка виробництва внаслідок продовження військових дій на сході України;
- політична нестабільність;
- подальше зниження купівельної спроможності населення, що негативно впливало на внутрішній споживчий попит;
- ускладнені торговельні відносини з Російською Федерацією;
- скорочення капітальних видатків бюджету та погіршення фінансових результатів підприємств;
- високі ставки мита, непорозуміння при визначенні митної вартості товарів та інших митних бар'єрів;
- відсутність єдиної стратегії та планів щодо заохочення інвестицій;
- політична, законодавча та економічна нестабільність в Україні
- відсутність певних гарантій захисту для іноземних інвесторів від боржників і недобросовісних партнерів, впевненості у подальшому співробітництві під час економічних змін в законодавстві або під час кризи;
- невисокий рівень розвитку інфраструктури;
- низька продуктивність економіки;
- недосконале законодавство в сфері інвестування, що спричинює цілий ряд проблем для іноземних інвесторів;
- наявність корупції, рейдерства на підприємствах та бюрократизму в державних органах України.

Усе вищепераховане залишає інвестиційну привабливість України на низькому рівні, оскільки інвестиційний клімат в Україні є досить ризикованим. Занепокоєння у інвесторів викликають три ключові області: прозорість ведення бізнесу, політична стабільність, а також взаємодія з державними органами.

Також Україна пропонує інвесторам швидкі темпи зростання, природні ресурси, розвинену телекомунікаційну інфраструктуру, новий ринок і кваліфіковані кадри за помірною ціною. Якщо інвестиційний клімат в країні покращиться, цікаві можливості, які відкриваються в Україні, безсумнівно, привернуть в країну більшу кількість проектів[6].

Так, незважаючи на значну кількість невирішених питань існують, і переваги інвестування в Україну:

1. Високий рівень науково-дослідних розробок у багатьох галузях науки і техніки та наявність значного науково-технічного потенціалу. В країні налічується більш ніж 2 тис. вчених та інженерів на 1 млн мешканців, що, за оцінками ІАА, дає їй 22-гу позицію в рейтингу 88-ми країн світу. Дослідження конкурентоспроможності показало, що Україна належить до 3 % найбільш освічених націй у світі (серед 133 країн).

2. Оплата праці в Україні є набагато нижчою, ніж у високорозвинених країнах.

3. Український ринок величезний (майже 46 мільйонів споживачів) і швидко зростає. Останніми роками в Україні спостерігається динамічне зростання роздрібної торгівлі. Цьому сприяє загальне пожвавлення економіки, вихід «на світло» частини тіньового сектора, зростання доходів населення та швидке поширення механізмів продажу товарів у кредит.

4. Добре розвинена інфраструктура — трубопроводи, транзитні термінали, залізниці та автомобільні дороги, мережі електропередач, морські порти.

5. Вигідне географічне розташування (між Європою й Азією, між Північню й Півднем Європи) та безпосередній кордон з Європейським Союзом. Достатньо стабільні виробничо-технічні зв'язки з підприємствами країн СНД, Балтії, які склалися в попередні роки і зберегли своє значення в період ринкової трансформації механізму взаємного співробітництва.

6. Значні запаси багатьох видів сировинних ресурсів (вугілля, залізна та марганцева руди, сірка, ртуть, титан, уран, граніт, мармур, мінеральні солі, гіпс, алебастр тощо) і відповідну добувну та транспортну інфраструктуру.

7. 60% чорноземів усього світу створюють передумови для агробізнесу;

8. Український корпоративний податок та податок на прибуток фізичних осіб найнижчі в Європі (з можливістю переходу на єдиний податок).

9. Законодавство в сфері захисту навколишнього середовища в кілька разів ліберальніше, ніж законодавство високорозвинених країн.

10. У 2008 році Україна вступила до Світової організації торгівлі.

11. Український клімат дуже сприятливий для ведення будь-якого бізнесу (немає торнадо, цунамі, посухи, небезпечних комах, природних катастроф).

При здійсненні комплексної оцінки інвестиційного клімату, слід орієнтуватися не тільки на висновки міжнародних рейтингових агенцій, а перш за все на макроекономічну динаміку та стан конкретних ринків, на яких працюватиме інвестор (регіональний, галузевий, ринок конкретного товару чи послуги тощо) [7].

Отже, Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні. За підсумками рейтингу Світового банку «Doing Business-2014», Україна піднялася на 28 позицій порівняно з «Doing Business-2013» та посідає 112-е місце. Україну визнано країною, що досягла найкращих результатів щодо покращення регуляторного середовища серед усіх країн світу в 2012/2013 році. Ряд позитивних кроків у цьому напрямі вже здійснено. З 1 січня 2013 року набрав чинності Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», який визначає особливості оподаткування ввізним митом суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, зокрема, звільнення від сплати податку на прибуток до 2017 року та звільнення від сплати ввізного мита.

Відповідно до Закону, протягом 2013 –2032 років у пріоритетних галузях економіки суб'єкти господарювання, що реалізують інвестиційні проекти, можуть отримати державну підтримку у вигляді:

- прямого бюджетного фінансування (співфінансування);
- відшкодування відсотків за кредитами у банках;
- державних гарантій для залучення іноземних кредитів (позик);
- встановлення пільгового оподаткування.

Також передбачено деякі особливості оподаткування: наприклад, протягом 10-ти років звільнення (часткове) від сплати податку на прибуток, право на прискорену амортизацію окремих видів основних фондів і преференції зі сплати ввізного мита та ПДВ при імпорті устаткування і комплектуючих [8].

Законом встановлюється, що «інвестиційним проектом» буде вважатися той, який передбачається реалізувати на знову відкритому чи діючому підприємстві, на котрому буде проведено реконструкцію або модернізацію (за обов'язкової умови виділення окремого структурного підрозділу, на якому буде реалізовуватися інвестпроект) та який одночасно відповідає таким критеріям:

1) загальна кошторисна вартість перевищує суму, еквівалентну:

- 3 млн. євро – для суб'єктів великого підприємництва;
- 1 млн. євро – для суб'єктів середнього підприємництва;
- 500 тис. євро – для суб'єктів малого підприємництва;

2) кількість створених нових робочих місць для працівників, які безпосередньо задіяні у виробничих процесах, перевищує:

- 150 – для суб'єктів великого підприємництва;
- 50 – для суб'єктів середнього підприємництва;
- 25 – для суб'єктів малого підприємництва;

3) середня заробітна плата працівників не менш як у 2,5 рази перевищує розмір мінімальної зарплати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, що передбачають використання державної підтримки, підлягають державній реєстрації спеціальним уповноваженим органом у порядку, встановленому Кабміном [9].

Державний реєстр цих проектів вищезазначений орган буде розміщувати на своєму офіційному web-сайті. Якщо протягом двох років з дня державної реєстрації інвестпроекту не досягнуто вищевказаних критеріїв (проведення реконструкції, кількість створених нових робочих місць та ін.), то строк дії держреєстрації інвестпроекту припиняється.

Варто відзначити також, що для реалізації інвестиційних проектів, схвалених відповідно до Закону, зміни внесено до:

- Митного кодексу України – щодо тимчасового звільнення від оподаткування ввізним митом суб'єктів господарювання, що реалізують такі інвестпроекти (Закон № 5210-VI від 06.09.2012);
- Податкового кодексу України – щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, що реалізують інвестпроекти у пріоритетних галузях економіки (Закон № 5211-VI від 06.09.2012).

З метою відновлення конкурентоспроможності продукції вітчизняного суднобудування та створення сприятливих умов для залучення у цю галузь інвестицій, з іншого – вводить додаткові критерії для інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки (підвищення конкурентоспроможності, забезпечення модернізації національної економіки, впровадження сучасних технологій, підвищення енергоефективності виробництва, зростання продуктивності праці).

У результаті реалізації вищенаведених заходів, з одного боку, посилюються вимоги до реалізації проектів зі створення або реконструкції великих підприємств. З іншого – вводяться додаткові критерії для інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки (підвищення конкурентоспроможності, забезпечення модернізації національної економіки, впровадження сучасних технологій, підвищення енергоефективності виробництва, зростання продуктивності праці).

У Законі «Про інвестиційну діяльність» запропоновано: по-перше, інвесторам, які реалізують інвестиційні проекти в пріоритетних галузях економіки, для створення нових робочих місць надати податкові пільги. Преференції розраховані в цілому на 10 років. Податковим кодексом передбачено, що на перші 5 років (до 31 грудня 2017 рр.) інвестори будуть звільнені від сплати податку на прибуток. З 1 січня 2018 р. до 31 грудня 2022 р. (тобто ще 5 років) процентна ставка становитиме 8%, а з 1 січня 2023 р. – 16%. Наприклад, основна ставка податку на прибуток з 1 січня 2013 року – 19 %, з 1 січня 2014 року – 16%.

Також митним кодексом передбачено звільнення до 1 січня 2018 р. від оподаткування ввізним митом обладнання та комплектуючих до нього, що ввозяться в Україну, за умови, що це не підкапізні товари, вони виготовлені не більше як за три роки до моменту державної реєстрації інвестиційного проекту й не використовувалися, а також не виробляються та не мають аналогів в Україні [10].

Так, для подальшого розвитку пріоритетних галузей економіки та покращення інвестиційного клімату в Україні необхідним є удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Основними заходами в цьому напрямі мають стати:

- зменшення адміністративних бар'єрів за рахунок зниження рівня бюрократії та підвищення ефективності законодавства та прозорості системи регулювання підприємницької діяльності;
- співробітництво в інноваційній сфері за рахунок розвитку проектів в області НДДКР між зарубіжними та українськими компаніями та зміцнення партнерства між університетами та виробничими підприємствами;
- підвищення інвестиційної привабливості регіонів за рахунок забезпечення більш збалансованого розвитку західної та східної частин країни, реалізації державних програм з розвитку регіонів та розроблення програм, що враховують регіональні особливості, для більш активного залучення інвесторів;
- вдосконалення бізнес-освіти за рахунок проведення інноваційних програм спільно із зарубіжними університетами та розширення

списку спеціальностей, за якими ведеться навчання на факультетах бізнесу.

Висновки і пропозиції. Таким чином, можна зробити висновок, що залучення іноземних інвестицій в пріоритетні галузі економіки є важливим джерелом забезпечення розвитку України. Науковий потенціал, який раніше відрізнявся світовим рівнем досягнень в різних сферах фундаментальної науки і техніки, з відновленням інвестиційної активності отримає нове дихання, а реалізація всіх вищезазначених заходів сприятиме поліпшенню інвестиційного клімату, при якому інвестор отримає прибутки, а держава покращить економічну конкурентоспроможність.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Грошово-кредитні засоби регулювання економіки: монографія / заг. ред. д-ра екон. наук Л.В.Кривенко, Л.В.Кривенко, О.М.Дутченко, М.І.Синюченко та ін. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 210 с.
2. Єфіменко Т. Інституційне регулювання економічного розвитку / Т. Єфіменко // Економіка України. – 2011. – № 1. – С. 16 – 26.
3. Реструктуризація промисловості України у процесі посткризового відновлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.niss.gov.ua/content/articles/files/restrukt-30659.pdf.
4. Булан О. Державна підтримка підприємств реального сектора економіки в Україні в умовах її інтеграції у СOT і ЄС / О. Булан // Економіка України. – №2. – 2011. – С. 68 – 78.
5. Мамута М. Микрофинансирование: новые возможности финансово-кредитной системы, анализируя опыт Грамин-банка по итогам визита в Бангладеш 17 – 22 февраля 2009 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rmcenter.ru/about/news/detail.php?ID=291>.
6. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України [Електронний ресурс] / Державна служба статистики. – Режим доступу : http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ6_u.htm.
7. Переваги інвестування в Україну [Електронний ресурс] / Портал мерій України. – Режим доступу : http://www.meriaonline.com.ua/pi-avantaje_investitori.php
8. Носова О.В. Інвестиційний клімат в Україні: основні напрями поліпшення / О.В.Носова // Стратегічні пріоритети. – 2011. – № 1. – С. 59–65.
9. Інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс] / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – http://www.me.gov.ua/file/link/226937/file/Invest_klimat_19_12_2013.doc
10. Концепція державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>

УДК 65.014.1

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ І СПЕЦІАЛІСТІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Загороднюк О.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій Уманського національного університету садівництва (Україна).

Загороднюк О.В. Удосконалення системи оцінки діяльності керівників і спеціалістів аграрних підприємств. Стаття присвячена розробці практичних рекомендацій та науково обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення системи оцінки діяльності керівників і спеціалістів аграрних підприємств. Проведений теоретичний аналіз поняття «оцінка персоналу». На основі аналізу проведеної оцінки особистісного потенціалу керівників і спеціалістів ДП НДГ «Родниківка» зроблено висновок про те, що рівень організованості 31% працівників апарату управління заслуговує на оцінку «відмінно», 65,4% – на «добре» та 3,4 – на оцінку «задовільно». Встановлено, що рівень організації керівників і спеціалістів знаходиться на достатньо високому рівні. Загалом, на даному етапі свого існування апарат управління ДП НДГ «Родниківка» знаходиться на середньому рівні свого розвитку, а значить має потенціал для розвитку і вдосконалення в майбутньому, що в свою чергу сприятиме досягненню поставлених перед підприємством цілей і завдань. За підсумками комплексної оцінки управлінської праці керівників і спеціалістів ДП НДГ «Родниківка» визначено, що лише 30% керівників якісно виконують свої обов'язки та відповідають займаним посадам. Якість роботи спеціалістів є нижчою за якість роботи керівників, лише 12% спеціалістів отримали вищий бал за якість своєї роботи. За результатами проведених досліджень запропоновано заходи щодо вдосконалення системи оцінки діяльності керівників і спеціалістів ДП НДГ «Родниківка» Уманського району Черкаської області.

Ключові слова: системи оцінки діяльності керівників і спеціалістів, аграрні підприємства, практика організації управління, методи оцінки.

Загороднюк О.В. Совершенствование системы оценки деятельности руководителей и специалистов аграрных предприятий. Статья посвящена разработке практических рекомендаций и научно обоснованных предложений по совершенствованию системы оценки деятельности руководителей и специалистов аграрных предприятий. Проведенный теоретический анализ понятия «оценка персонала». На основе анализа проведенной оценки личностного потенциала руководителей и специалистов ГП НИХ «Родниковка» сделан вывод о том, что уровень организованности 31% работников аппарата управления заслуживает оценку «отлично», 65,4% – на «хорошо» и 3,4 – на оценку «удовлетворительно». Установлено, что уровень организации руководителей и специалистов находится на достаточно высоком уровне. В общем, на данном этапе своего существования аппарат управления ГП НИХ «Родниковка» находится на среднем уровне своего развития, а значит имеет потенциал для развития и совершенствования в будущем, что в свою очередь будет способствовать достижению поставленных перед предприятием целей и задач. По итогам комплексной оценки управленческого труда руководителей и специалистов ГП НИХ «Родниковка» определено, что лишь 30% руководителей качественно выполняют свои обязанности и соответствуют занимаемым должностям. Качество работы специалистов является ниже качества работы руководителей, только 12% специалистов получили высший балл за качество своей работы. По результатам проведенных исследований предложены мероприятия по совершенствованию системы оценки деятельности руководителей и специалистов ГП НИХ «Родниковка» Уманского района Черкасской области.

Ключевые слова: система оценки деятельности руководителей и специалистов, аграрные предприятия, практика организации управления, методы оценки

Zagorodniuk O. Improving the system of evaluation of managers and specialists of agricultural enterprises. The article is devoted to the development of practical guidelines and scientifically based proposals for improving the system of evaluation of managers and specialists of agricultural enterprises. The theoretical analysis of the concept «of personnel». On the basis of the evaluation of personal potential managers and specialists DP NDH «Rodnykivka» concluded that the level of organization 31% of staff management deserves «excellent», 65.4% - «good» and 3.4 - to rated «satisfactory». It was established that the level of managers and specialists is high enough. Overall, at this stage of its existence, the machine control DP NDH «Rodnykivka» is on the average level of development, and therefore has the potential to develop and improve in the future, which in turn will contribute to the achievement of enterprise goals and objectives. Following the comprehensive assessment of administrative work of managers and specialists DP NDH "Rodnykivka" determined that only 30% of managers perform their duties efficiently and respond to posts. The quality of professionals is lower than the quality of managers, only 12% of professionals received the highest score for the quality of their work.

The results of the research proposed measures to improve the system of evaluation of managers and specialists DP NDH "Rodnykivka" Uman rayon.

Keywords: evaluation of system managers and professionals, farms, practice management organization, evaluation methods.